

at tey «innanhyssis», persónligu viðurskipti verða ekki enn eina langa tíð havd á máli. Har aftur ímóti vilja vit aftur og aftur taka upp, hvussu ómetaliga nógv restar í og má gerast, so skúlin verður tað stað, har bórini fegin fara. —

Landshandil.

II.

Nú um dagin har eg í «Tingakrossis», at agentar fyri útlendskar fiskakeyparar hava tann sið, at teir keypa ráfisk — ella saltfisk — og lata hann virka til klippfisk. Á henda hátt kunna hesir agentar «diktera» teim fóroysku fiskasæljarum prís í fyri klippfisk. Hesir agentar kunna fáa saltfisk biligan til keyps, biliga virkaðan, og sjálvandi hava hesir agentar heldur ikki neyðugt at spara saman pening til eventuel undirskot, sum okkara keypmenn altíð mega rokna við. — Tess vegna kunna agentarnir selja klippfisk í biligari enn aðrir fiskasæljarar her á landi. So stalt eru vit fóroyingar — allir sum ein — í lummunum á hesum agentum. Slíkt er raðuligt at hugsa sær til. Hvussu skulu vit fóroyingar koma úr hesum rasflati?

Tá ið undirritaði á ymiskum fundum forði fram, at okkum torvar samhald, soleiðis at vit selja og keypa gjøgnum lands-handil, svaraðu harrarnir Samuelsen og Kallsoy, at eg vildi innføra monopol eins og í Gabels dogum; men nú tykist tað, sum at Gabel raður í Fóroyum, ella reitlari sagt, nú ráða fleiri Gabel her á landi.

Stutt at siga, eru vit fóroyingar verri staddir nú enn tá, ið Gabel ráddi her í Fóroyum.

Eg greiddi frá, hvussu ein landshandil var annarleiðis enn monopolhandilin t. v. s. hin gamli fóroyski monopolhandilin. — Tá vóru tað útlendskir kapitalistar, ið leigdu sær einarætt at handla her á landi, og sjálvandi var tað ikki ætlan teirra at gagna Fóroyingum; men hovuðsuppgáva teirra var at ríka seg sjálvan við at súgva mest møguligt av peningi út av Fóroyingum.

Annarleiðis er tað, tá vit Fóroyingar ganga saman í felag, soleiðis at hvør bygd hefur sítt keyps- og solufelag, og øll hesi bygdafelag ganga saman í eitt meginfelag — eitt landsfelag — ið stjórnað verður av Fóroya lögtingi, sum velur eina nevnd til hetta starv.

Tá eg nevndi ein direktor, sum átti at verða settur yvir landshandlinum, svaraðu hr. Kallsoy og Samuelsen, at eg vildi innføra ein nýggjan Daugaard-Jensen — ein fóroyskan Daugaard-Jensen.

Eg fari neyvan skeivur, tá eg sigi, at teir harrarnir Samuelsen og Kallsoy vistu betur, enn teir segdu, og at teir so stalt vill-leiddu fólk við frum vilja.

Slíkt er harmuligt; men sum orðtakið sigur: »Alt svik svikir seg sjálvt».

Nú mega afturbaldsmenn sjálvir ásanna, at vil hava ein fóroyskan Daugaard-Jensen — og kanska fleiri.

Vit hava direktorar, sum «diktera» tann prís, ið okkara fiskasæljarar skulu fáa fyri fiskin. — At hesin prísur er so lágur, at hann verður at ríða okkum úr garði, tað siggja við gølla. Tað siggja afturbaldsmenn eisini, bara teir vilja; men teir vilja

Billigt Oksekød.

Bestillinger paa ferskt Oksekød modtages til Levering omkring 8. til 10. Marts. Leveres kun i hele Fjerdinger mod kontant Betaling. Endvidere modtages Bestillinger paa saltet dansk Oksekød i Tønder paa 90 kg til 45 Kr. pr. Tønde, leveret i Tórshavn.

C. C. JOHANSEN.

A/S

BALSLEV & GOOS

TLF. 20 & 237 THORSHAVN TLF. 20 & 237

Trælast en gros & en detail.

Altid stort Lager af alle Bygningsmaterialer til billigste Priser.

Bl. a. sælges Mursten til 10 Øre pr. Stk.

ikkj siggja tað. Teir vilja ikki viðganga, at teir siggja, hvussu rotíð tað privatkapitalistiska sýstemio er.

Ár undan ári hoyra vit, hvussu illa okkara fiskasolumenn verða hagreiddir, og ár eftir ár siggja vit, hvussu hesir kroysta fiskimenninar fyri at fáa endarnar at rokka saman.

Nú fáa okkara fiskimenn at búgva seg til at fara á Suðurlandið. — Aftur fara teir út í ódnarveðrið, har fleiri starvsbroður teirra lótu lívið seinasta ár.

Djarvir fara teir, tá at teir siggja deyðan fyri eygunum — eingin veit, hvør ið aftur kemur.

Strev og slit mega teir tola við Suðurlandsins strendur.

Vit, sum heima sita, heitir og flógvir, hava ta skyldu at hugsa um, hvussu fiskimenninir skulu fáa mest møguligt fyri teirra sleip og strev; men hvat verður gjørt?

Aftur koma skipini vónandi við fullum farmi. — Keypmenn fara, sum teir eru vanir, at taka móti fiskimonnum við teim orðum, at einki fæst fyri fiskin. Hvussu hýrurin verður á fiskimonnum, tá teir fáa hesa mótöku, kunna vit øll fata. Aðra móttöku, tykist mær, at slíkir menn hava uppiborið. Hvi fara ikki teir menn, sum kosnir eru til landsins álismenn, ímóti fiskimonnum og siga, at nú hava teir gjørt útveg fyri, at fiskimenn kunna fáa góðan prís fyri fiskin?

Nei, álismenninir sita heitir og flógvir hendur í hupp og lata landið ganga, sum tað best kann.

»Medens Katten er ude, leger Musene paa Bordet», sigur eitt gott gamalt danskt orðatak. — Hetta orðatakio sigur okkum, at meðan kettan er inni, gongur alt hampuliga til; tá tóra mýs-

ar ikki at smeita sær ein bitan nú og annan tá; menn er eingin ketta, tá hava mýsnar friar rasur.

Soleiðis eru eisini landaviður-skiftir. Verður landið væl stýrt, so gongur alt væl í hond; men er landastýrið vónaligt, kunna ymskir hjartalaysir spekulantar hagreidda landið, sum teir finna fyri gott.

Soleiðis er stalt her á landi eins og í øllum kapitalistiskum londum, at fólkio er uppgivið til skult, t. v. s., at hvør rakar til sín sum hann finnur fyri gott — eingin er at ansa eftir teim privatkapitalistisku spekulantum. — Teir hava frítt spæl eins og mýsnar í tí húsi, har eingin ketta er.

Fyri einum mánað ella meira síðan talaði eg við ymskar menn her í bygdini um at stovna keyps- og solufelag soleiðis, at vit bestilla okkara vörur sjálvir og byggja turkíhús, leggjis fiskapláss og keypa fisk, sum vit sjálvir lata virka og selja. Allir bygdamenn minir hildu hetta vera eina frálíka góða hugsan, og ætlan mín var at fara undir at fara hesa ætlan víðari fram. Men nú tykist tað, sum um menn eru farnir at aftra seg í orsak, at óvóný turkíhús eru her á landi. Í Vági eru fimm turkíhús, og tað setta er í gerð. Fara Fóroyarmenn at byggja onnur seks ella fleiri og norðamenn eini tiggju ella kanska fleiri, hvussu skal so endin verða? Tað sigur seg sjálv, at summi — kanska tey flestu — av hesum húsum verða standandi tólm meginpartin av árinum.

Soleiðis er skilið her á landi. (Framhald)

J. H. Danbjørg.

Jødernes

Vandring gennem Ørkenen.

Mangt kann menniskjan fáast við at hugsa og skriva um.

Í einum »Magasinet» stendur henda merkiliga grein, heintað úr enskum.

Fyri mongum árum síðani minnst okkum at hava lisið nakað tað sama, sum her stendur, og ivaleyst eins »virðifult» og hetta. — Tó forvitnisligt er eisini at lesa tað orvitisliga.

Í det gamle Testament findes der adskillige haarde Nodder at knække. En af dem er Historien om Jødernes Vandring gennem Ørkenen fra Ægypten til Palestina i 40 Aar. Man spørger sig selv, hvordan kan det være muligt, at et intelligent Folk som Jøderne skulde vandre rundt i 40 Aar paa et Teritoium, der ikke er større end Jylland!

Den engelske Forfatter John Fitzgerald Lee har for nylig udsendt en Bog »Den store Vandring» i hvilken han undersøger dette Problem og udkaster en helt ny, overraskende Teori om Jødernes Rejse.

Han er kommet til det Resultat, at Jødernes Vandring gennem Ørkenen fra Ægypten til Palestina, en Distance, der paa Kamelryg kan gøres paa 40 Timer, kun var sidste Etape i en meget lang Vandring, der begyndte i Centralamerika, fortsattes op langs Vestamerika og Alaska til Beringstrædet og derfra videre igennem Asien til Ægypten. — Naar Jøderne gik torskoet over Havet, var det ikke Det røde Hav, men derimod det tilfrosne Hav ved Beringstrædet. De Ildsojler, der tales om, og de Røgskyer, der nævnes i Bibelen, er ikke andet end Nordlyset og Røgen fra Vulkanerne i Nordamerika.

Etnografer erklærer, at der hos Indianerne findes en hellig Ark, der svarer til Jødernes Pagtens Ark. — Allerede i 1683 skrev William Penn om visse Indianerstammer, at de i en forbløffende Grad mindede om Israeliter. — »Naar man færdes blandt dem, er det, som om man bevægede sig i Londons Jødekvarter».

Der er ogsaa en mærkelig Overensstemmelse mellem visse Kapitler i det gamle Testamente og en hellig meksikansk Bog »Popel Vun», der i 1680 blev oversat til Latin. Begge indeholder Beretninger om Syndfloden, og disse er saa at sige identiske. Ogsaa Historien om Adam og Eva og Slangen i Paradiset Have finder vi i de gamle meksikanske Stammers Beretninger.

Med Hensyn til Mannaen, der faldt i Ørkenen, siger Mr. Lee, at det eneste Sted i Verden, hvor der findes noget, der har Lighed med Manna, er i de centralasiatiske Ørkener. Her maa Mannaen samles op inden Solopgang, thi naar Solen skinner paa den, smelter den. — Mannaen smager som en Blanding af Sukker og fint Mel og findes i Korn saa store som Ærter.

Mr. Lee fører en Række andre Sandsynlighedsbeviser for Teorien, der i kirkelige Kreser i England har vakt megen Opmærksomhed. Bl. a. udtaler en

Præst ved Vestminster Abbediet Mr. Partridge, at den fremsatte Teori synes slaaende paa mange Punkter, og at alle, der interesserer sig for semitiske Historie med Interesse vil give sig til nærmere at studere den.

Ymist.

Deyður.

Hin víða kendi vítskaparmaðurin Jóh. Schmidt er deyður. Navn hansara er kent av øllum teimum, sum víta um allar tær rannsóknir, ið gjórdar eru viðvíkjandi øllum lívi, serliga fiskalívi, í havinum. —

Ætlanin er.

at hitt stóra sjónleikarhúsið í Keypmannahavn, »hitt kongaliga», skal í komandi tíðum arbeiða undir nýggjum viðurskiptum, eisini fyri at fáa betri stand peningaliga. —

Hetta týðir nógv, bæði fyri statin og teir kunstnarar, har virka. Og so eitt afturat, tað vil fáa ómetaliga nógv at týða fyri øll tey sum hava radio; tí samvirki skal fáast í lag, so teir stóru sjónleikararnir í tí komandi tíð skulu nýstast meiri har. Tað spærir fyri statin og gevur arbeiði og pening til kunstnarar. — Gleðið tykkum tí, øll sum hava radio og fegin vilja hoyra nakað gott.

Tíðindi.

í Porkeri, hin 17.—2.—32.

Veturin er nú at enda t. v. s., at nú skulu fiskimenn okkara ikki halda seg longur heima; men nú búgva teir seg til Suðurlandsferð. Hiðani úr bygdini fara sjei skiparar, og manning teirra er fyri ein stóran part hiðani úr Porkeri. Her verða so stalt færr menn heima eftir.

Úr øðrum bygdum frættist, at fleiri menn verða gangandi heima í summari, tí teir ikki fáa pláss við øknum skipi. Nú tykist tað, sum at arbeiðsloysi eisini fer at niva fiskimenn okkara. Hetta er eitt álvarsamt mál, og verður landinum ein dýr saga. »Mens Græsset groer, dør Hørmø», sigur orðtakið, og meðan privatkapitalistar ráða her á landi, økist arbeiðsloysi og annað óreinskap, sum landastýrið t. v. s. lögtingið eigur at taka sær av.

»Standard» sigldi av Vági týrsmorgunin hin 14. í hesum mánaði. Hon fór á Strendur eftir fólk, og høðani fór hon hon á Suðurlandið.

Ein slíkan vetur sum henda, hugsi eg, at eingin minnst. Hevði ikki grund deyð í Kvalbo, so sat mangur maður svangur.

Síðani miðan desember hefur neyvan bátur verið á sjógv, og um ein lóta hefur verið, so hefur verið eigasort við fiski. Nú ein dag í vikuni fingi Sunnbingar tó væl av fiski á Grynnuni; bátarnir komu summir upp til 15 centnarar, so vónandi kemur eitt bragd nú — ífall veðrið verður. Nólaseiður er eingin her suðuri á oynni. Fámennningar fingi seio nakað her fyri.

Táur hefur veturin verið inni nú. Nú er foldin hvít; men sólin roynir at skyna ímillum alini. Latum okkum vóna, at hon sigrar.

Porkenningar.

Úr

útheiminum frættist, at hertuginna Thyra av Cumberland, yngsta dóttir Christian kongs hin IX, er deyð. — Av gamla kongins børnum er nú bara Valdemar eftir, gamli vinur Zakaris vírvjegarans.